



*colloquium-journal*

*ISSN 2520-6990*

*Międzynarodowe czasopismo naukowe*

**Historical sciences  
Pedagogical sciences  
№12(64) 2020  
Część 3**

УДК: 37.013.77

*Бабаян Юлія Олександрівна,  
Неведомова Тетяна Сергіївна**Миколаївський національний університет імені В.О.Сухомлинського*[DOI: 10.24411/2520-6990-2020-11800](https://doi.org/10.24411/2520-6990-2020-11800)**МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ЗАХИСТУ ВІТЧИЗНИ***Babaian Yuliia,**Nevedomova Tetyana**Mykolaivskiy National Sukhomlynskyi University***MODEL OF FORMING PROCESS OF MOTIVATIONAL READINESS TO DEFEND THE MOTHERLAND IN STUDENT YOUTH****Анотація.**

У статті аналізується визначення понять «модельовання» та «модель», окреслено основні принципи та етапи побудови наукової моделі. Визначено, що модель (міра, норма, зразок) завжди виступає як аналогія, заступник оригіналу, і є проміжною ланкою між висунутими теоретичними положеннями та їх перевіркою в реальному педагогічному процесі. Авторами запропоновано модель експериментального дослідження процесу формування у студентської молоді мотиваційної готовності до захисту Вітчизни.

**Abstract.**

The article analyzes the definition of such concepts as «modeling» and «model», the basic principles and stages of building a scientific model. It is determined that the model (measure, norm, sample) always acts as an analogy, a substitute for the original, and is an intermediate link between the advanced theoretical propositions and their verification in the real pedagogical process. The authors propose an experimental model of forming process of motivational readiness to defend the Motherland in student youth.

**Ключові слова:** модель, модельовання, готовність, мотиваційна готовність, захист Вітчизни.

**Keywords:** model, modeling, readiness, motivational readiness, defense of Fatherland

У нинішній час проблема патріотичного виховання в Україні є вкрай актуальною, оскільки від її розв'язання багато у чому залежить майбутнє громадян. Одним із аспектів патріотичного виховання є, формування у молодого покоління фізичної і психологічної готовності до захисту Вітчизни.

Готовність до захисту Вітчизни є багатоаспектним системою, що включає різні рівні та компонент, зокрема мотиваційний компонент. Мотиваційну готовність студентської молоді до захисту Вітчизни ми розуміємо як сукупність потреб, мотивів, установок, ціннісних орієнтацій, ідеалів особистості тощо. Як ми зазначали у попередніх дослідженнях, рівень сформованості мотиваційної готовності до військової служби зумовлюється ступенем розвитку таких суб'єктивних показників, як: прагнення виконувати свій обов'язок щодо захисту Вітчизни, потреба успішного виконання службових завдань (прагнення до успіху), інтерес до військової діяльності, визнання цінностей охорони і захисту своєї країни, позитивне ставлення до військової служби у ЗСУ.

Теоретичний аналіз мотиваційної готовності молоді до захисту Вітчизни надав можливість перенесення добутої інформації у вигляді моделі для подальшого використання. В цьому сутність одного з методів теоретичного рівня – методу модельовання. Варто зазначити, що модельовання визначається дослідниками як метод наукового дослідження явищ, процесів, пристроїв або систем (узагальнено – об'єктів досліджень), заснований на створенні і ви-

вченні моделей для отримання нових знань, вдосконалення властивостей, різних характеристик об'єктів досліджень або управління ними.

В. Сидоренко визначає модельовання як теоретичне чи практичне вивчення об'єкта, в якому досліджується не сам об'єкт пізнання, а допоміжна штучна або природна система, яка перебуває в деяких об'єктивних відносинах із об'єктом пізнання, здатна його замінювати в певному відношенні та яка дає при його дослідженні в кінцевому підсумку інформацію про сам модельований об'єкт [2, с. 143]. Це такий загальнонауковий метод дослідження, при якому вивчається зображення об'єкта пізнання у вигляді моделі, але результат дослідження переноситься з моделі на об'єкт. У цьому ракурсі, на думку О. Миропольської, модель застосовують для одержання таких відомостей про об'єкт пізнання, які важко або навіть неможливо отримати у ході безпосереднього дослідження об'єкту. Сама по собі модель не є самоціллю, вона є лише засобом вивчення оригіналу, який вона представляє, перебуваючи з ним у певній подібності [1, с. 60]. Таким чином, модельовання є процес побудови моделі або дослідження об'єктів пізнання на їх моделях.

Саме слово «модель» (від лат. *modulus*) міцно увійшло в повсякденну мову. Модель – це міра, зразок, норма. Саме так ми називаємо уявний (абстрактний), знаковий (математичний, графічний) або матеріальний образ оригіналу, тобто модель – це «заступник» оригіналу в пізнанні або на практиці.

При вивченні складних явищ чи процесів не завжди є можливість врахувати цілісну сукупність усіх елементів і зв'язків, що визначають їх властивості. Модель можна уявити як матеріальний об'єкт або образ (уявний чи умовний: гіпотеза, ідея, абстракція, зображення, опис, схема, формула, креслення, план, блок-схема алгоритму і т.п.), який спрощено відображає найістотніші властивості об'єкта дослідження.

Таким чином, реальний об'єкт завжди складніше за модель, яка відображає лише частину його найістотніших рис, основних компонентів і зв'язків. З цієї причини для одного об'єкта дослідження існує безліч різних моделей. Вибір виду моделі зумовлюється обраною метою моделювання. Слід зазначити, що моделювання – циклічний процес, це означає, що за першим чотирьох етапним циклом може відбутися другий, третій і т.д. Знання про досліджуваний об'єкт розширюються, уточнюються, доповнюються і поглиблюються при кожному новому циклі.

За допомогою моделі можна встановлювати і описувати компоненти досліджуваного об'єкта і взаємозв'язок між ними, давати відомості про управління об'єкта і прогнозувати його розвиток.

У педагогічних дослідженнях модель виступає як еталонне, ідеалізоване уявлення про реальний педагогічний процес, що дозволяє конструювати його в конкретних умовах освітньо-виховного середовища [3].

Аналіз наукової літератури показав, що в сучасних педагогічних дослідженнях широко використовується метод моделювання. Цей універсальний метод пізнання сприяє дослідженню складних педагогічних систем, відображаючи в модельних уявленнях їх сутнісні характеристики, структуру, основні компоненти і взаємозв'язки.

Структура процесу моделювання, на думку вчених Б. Глинського, Б. Грязнова, Є. Нікітіна, включає наступні етапи: актуалізація накопичених про оригінал знань і констатація на цій основі факту неможливості вивчення безпосереднім чином даного дослідника об'єкта для отримання певних знань; вибір моделі з числа відомих в науковій літературі; дослідження моделі; перенос отриманих даних на оригінал; перевірка істинності отриманих даних і включення їх в систему знань про оригінал.

Психолого-педагогічне формування включає в себе створення спеціальних психолого-педагогічних умов з метою оволодіння цілісними, стійкими рисами і якостями, необхідними для успішного функціонування в заданих соціальних умовах середовища.

Слідуючи цій логіці і спираючись на проведений теоретичний аналіз психолого-педагогічної літератури, в рамках проведеного нами дослідження була зроблена спроба моделювання експериментального дослідження, яке дозволило би з урахуванням сучасних реалій здійснювати формування мотиваційної готовності молоді до захисту Вітчизни.

Модель експериментального дослідження процесу формування мотиваційної готовності студентської молоді до захисту Вітчизни включає декілька блоків.

Аналітичний блок визначає спільну мету, завдання, принципи розробки процесу психолого-педагогічного формування мотиваційної готовності молоді до захисту Вітчизни, підготовку суб'єктів до реалізації програми. Головною метою моделі є формування психологічної готовності молоді до захисту Вітчизни. Основна мета реалізується через методологічні підходи до організації даного процесу: системний, особистісно-орієнтований, гуманістичний з урахуванням наступних принципів: наступності й перспективності, доступності, зв'язку теорії з практикою, активності, систематичності, свідомості та творчої активності.

Блок первинної діагностики мотиваційної готовності студентської молоді до захисту Вітчизни включає: використання психодіагностичних методик; проведення бесід та опитувань; підведення підсумків констатувального етапу дослідження.

Блок формування включає в себе розробку і реалізацію програми формування мотиваційної готовності молоді до захисту Вітчизни, просвітницьку роботу з тьюторами та педагогами. На даному етапі передбачені як групові, так й індивідуальні форми роботи.

Блок повторної діагностики включає в себе проведення повторного вимірювання рівня мотиваційної готовності студентської молоді до захисту Вітчизни із застосуванням методів і методик першого етапу дослідження; підведення підсумків повторної діагностики.

Блок аналізу результатів включає в себе підведення підсумків реалізації програми формування мотиваційної готовності молоді до захисту Вітчизни та розробку рекомендацій.

Таким чином, в результаті теоретичного аналізу проблеми мотиваційної готовності молоді до захисту Вітчизни нами була побудована модель експериментального дослідження, що включає аналітичний блок, блок первинної діагностики, блок формування, блок повторної діагностики та аналіз результатів. Результатом застосування побудованої моделі виступає формування психологічної готовності молоді до захисту Вітчизни.

#### Список літератури

1. Миропольська О. В. Формування професійної компетентності фахівців митних органів в умовах службової діяльності : дис. канд. пед. наук : 13.00.04. Хмельницький. 2009. 219 с.
2. Сидоренко В. К. Основи наукових досліджень. К.: РННЦ «ДІНІТ». 2000. 260 с.
3. Турияница З.В. Модель формування готовності до професійного самовдосконалення в майбутніх майстрів виробничого навчання. *Науковий огляд*. № 1 (22). 2016. С. 35-40.